

**SUPREME COURT OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVËS
VRHOVNI SUD KOSOVA**

**KOSOVO PROPERTY AGENCY (KPA) APPEALS PANEL
KOLEGJI I APELIT TË KPA-ës
ŽALBENO VEĆE KAI**

GSK-KPA-A-90/11

Priština,

1. septembar 2011. godine

U postupku:

N.F.

Podnosilac žalbe/podnosilac zahteva

Žalbeno veće KAI Vrhovnog suda Kosova sastavljeno od predsedavajućeg sudije Antoinette Lepeltier-Durel, sudija Anne Kerber i Sylejman Nuredini, u žalbi na odluku KPCC/D/AR/101/2011 Komisije Kosovske Agencije za imovinu (spis predmeta upisan u KAI pod brojem KPA38307), od dana 23. februara 2011. godine, nakon zasedanja održanog 1. septembra 2011. godine, donosi sledeće

PRESUDA

- 1- Žalba uložena od strane N.F. dana 4. jula 2011. godine, upisana pod brojem GSK-KPA-A-90/11, je odbačena kao neosnovana.
- 2- Zahtev podnet od strane N.F. dana 4. jula 2011. godine u ime V., L., Ž. i S.S. je odbačen kao nedozvoljen.

- 3- Odluka KPCC/D/AR/101/2011 Komisije Kosovske agencije za imovinu, u delu koji se odnosi na predmet upisan pod brojem KPA 38307, je potvrđena.
- 4- Troškove postupka određene u iznosu od 45 € (četrdeset i pet evra) će snositi podnosilac žalbe, N.F. te će isti biti plaćeni Kosovskom budžetu u roku od 90 dana od dana prijema presude ili putem prisilnog izvršenja.

Proceduralni i činjenični istorijat:

Dana 29. novembra 2007. godine, N.F., u svojstvu člana domaćinstva i u ime njegove majke, je podneo imovinski zahtev pred Kosovskoj agenciji za imovinu (KAI), kojim je tražio da se prizna za vlasnika parcele br. 980, posedovni list opštine Gnjilane br. 260, u površini od 0 ha 9 a 37 m², stečene putem nasledstva, te i da mu se ista vrati u posed. On je naveo da ova parcela pripada njegovoj majci Ž.S. te i da je nezakonito zauzeta od strane nepoznatog lica. On je naveo da je do gubitka došlo dana 19. juna 1999. godine, kao rezultat oružanog sukoba.

Kako bi podržao zahtev, podnosilac zahteva je dostavio KAI dokumenta o njegovom civilnom statusu i civilnom statusu njegovih roditelja:

- 1- Njegov izvod uz matične knjige rođenih,
- 2- Kopiju njegove lične karte,
- 3- Izvod iz matične knjige umrlih njegove majke, Ž.S. ć rođene S.,
- 4- Izjava potpisana od strane dva svedoka koja potvrđuje da su Ž.S. i Ž.F. različita imena iste osobe,
- 5- Izvod iz matične knjige umrlih F.S.,
- 6- Izvod iz matične knjige venčanih S.P. i Ž.S.,
- 7- Izvod iz matične knjige S.S.,
- 8- Kopiju posedovnog lista br. 260 Katastarske zone Paralovo, Opština Gnjilane.

U skladu sa postupkom, službenici KAI su otišli ma mestu gde se navodno nalazila imovina i postavili su poster koji navodi da je imovina predmet zahteva te i da zainteresovane strane trebaju podneti odgovor u roku od mesec dana. U izveštaju o obaveštenju, KAI je primetila da je obaveštenje tačno obavljeno, na osnovu „ortofoto i GPS koordinata“, da imovina u zahtevu nije zauzeta i da se sastojala od oštećene šume.

Pošto tužena strana nije dostavila odgovor u određenom roku, zahtev je smatran kao nesporan.

Izveštaj o verifikaciji KAI pokazuje da su gore navedena dokumenta o civilnom statusu podnosioca zahteva i civilnom statusu njegovih članova domaćinstva kao i dokumenta u vezi parcele nađena i potvrđena od strane Opštinske civilne registracije u Novom Brdu i Katastarskoj upravi u Gnjilanu.

Odlukom od dana 23. februara 2011. godine, Komisija Kosovske agencije za imovinu (KKAI ili Komisija) je odbacila zahtev zbog nedostatka dokaza svojstva podnosioca zahteva da podnese zahtev u ime nosioca imovinskog prava. Komisija nije bila ubeđena da je podnosilac zahteva bio član domaćinstva pokojnog nosioca imovinskog prava zbog razlike imena koja se nalazi u izvodima civilnog statusa koji mu ne dozvoljava da dokaže vezu između podnosioca zahteva i nosioca imovinskog prava.

Dana 8. juna 2011. godine, podnosilac zahteva je primio odluku KKAI.

Dana 4. jula 2011. godine, N.F. (u daljem tekstu podnosilac žalbe) je uložio Vrhovnom sudu žalbu na gore navedenu odluku.

U žalbi, podnosilac žalbe je naveo da se prvostepena odluka sastoji od ozbiljne ne primene proceduralnog prava zbog toga što se nije bavila alternativnim zahtevom u ime njegovih sestara. On je takođe naveo da je oblika KKAI osnovana na pogrešnim i nepotpunim utvrđivanjem činjenica: on je naveo da do dva različita datuma rođenja u dokumentima identifikacije njegove majke došlo zbog naknadnog korišćenja dva različita kalendara u Srbiji. Dalje je naveo da se njegov otac rodio pod imenom S.P., te da je njegovog oca usvojio F.S., čije je prezime postalo njegovo te i da je njegov otac, u znak poštovanja prema usvojenom ocu, dao njemu ime N.F.. On je naveo da su njegovi roditelji bili S.S. i Ž.S. (devojačko S.) te su oni imali šestoro dece, njega i pet ćerki čije je prezime S.. Na kraju, on je naveo da na osnovi izvoda iz matične knjige rođenih njegove sestre Ž.N., KKAI bi trebala odlučiti suprotno.

U slučaju da sud nije ubeđen sa njegovim objašnjenjima, on je tražio da se bilo kojoj od njegovih sestara prizna imovinsko pravo nad parcelama, čije prezime nije protivurečno sa prezimenom njihove majke, navodivši da njegove sestre žive i rade u inostranstvu.

U podršci njegovoj žalbi, on je dostavio Vrhovnom sudu dodatna dokumenta: izvod iz matične knjige rođenih jedne od sestara (Ž.S. udata N.).

Pravno obrazloženje:

Prihvatljivost žalbe:

Prema odeljku 12.1 UNMIM Uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom br, 03/L-079, stranka može uložiti žalbu u roku od trideset (30) dana od dana obaveštenja o odluci.

U konkretnom slučaju, dana 4. jula 2011. godine, žalbu je uložila stranka koja je bila podnosilac zahteva u prvostepenom postupku, što znači manje od 30 dana nakon obaveštenja o odluci KKAI.

Prema tome, žalba je prihvatljiva.

Merite:

1- Navodna povreda proceduralnog prava od strane KKAI:

Podnosilac žalbe je naveo da se KKAI nije bavila njegovim alternativnim zahtevom kojim je navodno tražio da se razmatra svojinsko pravo njegovih sestara te stoga KKAI je počinila povredu proceduralnog prava.

Međutim, Vrhovni sud nakon temeljite analize zahteva podnetog dana 29. novembra 2007. godine, nalazi da sličan alternativni zahtev nikada pre nije podnet KAI. Po prvi put je predstavljen ovom sudu zajedno sa žalbom.

S toga, argumenat će biti odbačen.

2- Pitanje civilnog statusa:

Kao početno pitanje, Vrhovni sud opaža, na osnovu dokumenata koje je podneo podnosilac zahteva i izveštaja o verifikaciji Izvršnog sekretarijata, Komisija je tačno ocenila da je parcela, koja je predmet zahteva, pripadala Ž.S. koja je preminula 3. jula 1994. godine. Ova činjenica nije osporena ili napadnuta niti od strane podnosioca zahteva niti od strane Komisije.

Međutim, Komisija je smatrala da dokumenta podneta kako bi se dokazala veza između Ž.S. i podnosioca zahteva nisu dovoljna pošto se sastoje od nekoliko nepodudarnosti.

Kao što je i Komisija primetila, Vrhovni sud primećuje da se u izvodu iz matične knjige umrlih i izvodu iz matične knjige venčanih Ž.S. pojavljuju različiti datumi rođenja: 27. novembar 1922. godine u izvodu iz matične knjige umrlih dok 14. novembar 1922. godine u izvodu iz matične knjige venčanih. U ova dva izvoda, devojačko prezime Ž.S., „S.“ i mesto rođenja „Manišince“, Priština su identični. Podnosilac žalbe je objasnio da je do ove razlike došlo zbog naknadne upotrebe dva različita kalendara.

Brzo istraživanje u vezi kalendara pokazuje da, nakon upotrebe julijanskog kalendara, Srbija je usvojila gregorijanski kalendar 1918. godine, te i da je razlika između ova dva kalendara + 13 (trinaest) dana od 1900. godine. Vrhovni sud primećuje da je razlika dva datuma koja su prikazana u izvodima Ž.S., rođene S., 13 (trinaest) dana i da je godina rođenja (1922. godina) nedavno nakon što je Srbija usvojila novi kalendar. Ova suglasnost podstiče Vrhovni sud da se objašnjenja koja je dao podnosilac žalbe u vezi nepodudarnosti trebaju ozbiljno uzeti u obzir.

Još teža je razlika imena koja je sprečila Komisiju da ustanovi vezi između podnosioca zahteva i nosioca imovinskog prava.

Prvostepena Komisija je savršeno postavila pod sumnjom porodičnu vezu.

U posedovnom listu i u certifikatu nad nepokretnom imovinom koji su dostavljeni Komisiji ime nosioca imovinskog prava je Ž.S.. Što se tiče nosioca imovinskog prava, dokumenta o civilnom statusu nosioca imovinskog prava koje je dostavio podnosilac zahteva nose sledeća imena; Ž.S. u njenom izvodu iz matične knjige venčanih, Ž.S. rođena S. u njenom izvodu iz matične knjige umrlih, Ž.S. u izvodu iz matične knjige umrlih njenog muža. Izvod iz matične knjige venčanih prikazuje da je mladoženja S.P. dok u lično njegovom izvodu iz matične knjige umrlih njegovo ime je S.S. (isti datum rođenja i isto ime roditelja), takođe i u izvodu iz matične knjige umrlih njegove supruge. Međutim, nijedan od ovih dokumenata se ne podudara sa dokumentima o civilnom statusu podnosioca žalbe: u izvodu iz matične knjige rođenih i u ličnoj karti podnosioca žalbe spomenuto da je on kao N.F.. U njegovom izvodu iz matične knjige rođenih njegovi roditelji su S.F. i Ž.F. rođeni u Zebincu odnosno Manišici. Na žalost, datumi rođenja njegovih roditelja i broj ličnih karata nisu isti. Iako je teško moguće naći nekoliko parova čija su ima S. rođen u Zebincu i Ž. rođena u Manišincu, još uvek postoji mogućnost da postoje roditelji koji nose ova imena i koji su rođeni na ovom mestu. S toga,

ove indikacije ne predstavljaju dokaz porodične veze između podnosioca žalbe i nosioca imovinskog prava..

Dalje, podnosilac žalbe je naveo da mu je dato prezime F. kao znak zahvalnosti prema njegovom dedi, F.S., čije je ime F.. Međutim, i ako ovo predstavlja moguće objašnjenje nepodudarnosti, ne eliminira ostale mogućnosti, te s toga ne dokazuje tražene izvesnosti zbog čega se ne spominje prezime S. pored datog imena F. kao drugo ime, zbog čega nije naveden datum rođenja/ili poj ličnih karata roditelja podnosioca žalbe u njegovom izvodu iz matične knjige rođenih.

Komisiji nije dostavljen izvod iz matične knjige rođenih Ž.N., sestre podnosioca žalbe. Te stoga, ne može se reći da KKAI nije bila u stanju da razmotri sve dokaze.

Što se tiče ovog navodnog dokumenta koji je podnosilac žalbe priložio žalbi, izvod iz matične knjige jedne od njegovih sestara, ne predstavlja dokazivanje sporne veze podnosioca zahteva i nosioca imovinskog prava. Vrhovni sud opaža da suprotno od toga šta je urađeno u izvodu iz matične knjige rođenih podnosioca žalbe, datumi rođenja roditelja su navedeni u ovom izvodu. Slično navođenje imena dovodi do kompletne identifikacije roditelja što nedostaje u izvodu iz matične knjige rođenih podnosioca žalbe a što je navedeno u drugom.

Podnosilac žalbe je takođe dostavio Izvršnom sekretarijatu izjavu potpisanu od strane dva svedoka koja potvrđuje da su imena Ž.S. rođena S. i Ž.F. imena iste osobe. Vrhovni sud treba ispitati da li pismena izjava svedoka može predstavljati adekvatan dokaz porodične veze u konkretnom slučaju. Odeljak 3.1 UNMIK Uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom 03/L-079 ograničuje nadležnosti KKAI i Vrhovnog suda rešavanjem žalbi protiv odluka KKAI za rešavanje svojinskih zahteva koji su vezani za konflikt. Pitanje porodične veze podnosioca zahteva/podnosioca žalbe je pitanje ustanovljenja materinstva ili dokumenata civilnog statusa ili nasledstva, sva pravna pitanja padaju u nadležnost suda ili upravnih organa podneta u specifičnom postupku. Jedino putem sličnog postupka redovan sud ili upravni organ može oceniti jačinu i valjanost svedočenja kako bi zasnovao materinsku vezu i/ili da ispravi nepodudarnosti civilnog statusa podnosioca žalbe. Vrhovni sud u funkciji Žalbenog suda na odluke Komisije treba proveriti da li je stranka imala traženo svojstvo pred njim ili prelazi okvir jurisdikcije za rešavanje pitanja o zasnivanju porodične veze.

Izvršni sekretarijat je pokušao da pojasni porodičnu vezu između podnosioca žalbe i Ž.S., nekoliko puta tražeći dodatna dokumenta i pretraživanjem u knjigama civilne registracije koje su imale više podataka, među njima i lični broj. Ovi pokušaji nisu uspeali.

Na osnovu ovih faktora, Vrhovni sud smatra da je Komisija zakonito odlučila da nema dovoljno dokaza o porodičnoj vezi između podnosioca zahteva i nosioca imovinskog prava i, kao rezultat, podnosilac zahteva nije imao pravo da deluje kao član domaćinstva Ž.S..

3- Zahtev podnet od strane podnosioca žalbe u ime njegovih sestara: V., L., Ž. i S.S.:

Podnosilac žalbe je formulisao novi zahtev unutar njegove žalbe, tražeći od Vrhovnog suda, u slučaju da sud nije uveren da je on sin Ž.S., da prizna bilo kojoj od njegovih sestara svojinsko pravo nad parcelama, navodeći da se one ne suočavaju sa istom nepodudarnosti dokumenata civilnog statusa. On je naveo da su njegove sestre živele i radile u inostranstvu, te i da implicitno deluje u njihove ime kao član domaćinstva.

Vrhovni sud nalazi da, iz istog razloga što podnosilac žalbe trenutno nije u stanju da dokaže njegovo svojstvo člana domaćinstva vis-à-vis nosioca imovinskog prava, on ne može dokazati porodičnu vezu između njega i njegovih navodnih sestara.

Što više, takav zahtev je nedozvoljen. Podnošenje dodatnog zahteva znači izmeniti zahtev. Prema članovima 258.1 i 258.2 Zakona 03/L-006 o parničnom postupku, podnosilac zahteva može izmeniti zahtev ne dalje od završetka glavnog ročišta u prvom stepenu. U slučaju da nije bilo ročišta u prvom stepenu, jasno je da se izmena zahteva trebala obaviti pre zasedanja sednice kako bi se ispitala od strane prvostepenog suda. Međutim ne može se po prvi put izmeniti pred drugostepenim sudom.

Dalje, Vrhovni sud nalazi da, bez obzira na sve, podnosilac žalbe nema pravo da deluje u ime njegovih sestara. Odeljak 5.2 UNMIK Administrativnog naređenja (AN) br. 2007/5 zamenjen Zakonom br. 03/L-079 glasi:

“U postupku pred Komisijom, kada fizičko lice nije u mogućnosti da podnese zahtev, zahtev može da podnese član porodice tog lica.”

Odeljak 1 istog AN definiše “člana domaćinstva” kao “supružnika, decu i druga lica koje nosilac imovinskog prava dužan da uzdržava u skladu sa važećim zakonom, ili lica koja su dužna da izdržavaju nosioca imovinskog prava u skladu sa važećim zakonom, bez obzira da li to lice boravi na imanju ili se zajedno sa nosiocem imovinskog prava.”

Mena dokaza o bilo kakvoj nemogućnosti navodnih sestara da podnesu zahtev a niti elementi koji odgovaraju ovoj definiciji nisu prisutni u ovom slučaju.

Kao rezultat, ovaj zahtev je neprihvatljiv te će biti odbačen. Ova odluka ne sprečava osobe u čije je ime delovao podnosilac žalbe to podnesu tužbu pred redovnim ili nadležnim sudom.

S toga, na osnovu svega u pravnom obrazloženju, potvrđuje se odluka KKAI.

Troškovi postupka:

Na osnovu dodatka III, člana 8.4 administrativnog naređenja (AN) 2007/5 zamenjenog Zakonom br. 03/L-79, stranke su oslobođene plaćanja troškova u postupku pred Izvršnim sekretarijatom i Komisijom.

Međutim, isti izuzetci nisu predviđeni u postupcima pred Vrhovnim sudom.

S toga, standardna tarifa sudske takse je predviđena Zakonom o sudskim taksama (službeni list SAPK-3. oktobar 1987. godine) i AN 2008/02 Sudskog saveta Kosovo o Ujedinjenju sudskih taksi koji su u primeni u postupcima pred Žalbenim većem.

Prema tome, sledeće sudske takse se odnose na ovoj žalbeni postupak:

- Tarifa sudske takse za ulaganje žalbe (član 10.11 AU 2008/2): 30 €
- Tarifa sudske takse za donošenje presude (član 10.21 i 10.1 AU 2008/2), uzimajući u obzir da se vrednost imovine u predmetu, koja se sastoji od oštećene šume u površini od 0 ha 9 a 37 m² katastarske zone Paralovo, može razumno oceniti manje od 1.000 €: 15 €.

Ove sudske takse će snositi podnosilac žalbe pošto je izgubio slučaj.

U smislu člana 46 Zakona o sudskim taksama, završni rok za plaćanje novčanih kazni za lice sa boravkom ili prebivalištem u inostranstvu ne može biti kraći od 30 dana niti duži od 90 dana. Vrhovni sud odlučuje da, u konkretnom slučaju, podnosilac žalbe treba platiti sudsku taksu u roku od 90 dana od dana prijema presude.

Pravni savet:

Prema članu 13.6 UNMIK uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom 03/L-79, ova presuda je završna i važna te se ne može osporiti putem redovnih ili neredovnih lekova.

Podpisano od strane: Antoinette Lepeltier-Durel, EULEX Predsedavajući sudija

Podpisano od strane: Anne Kerber, EULEX sudija

Podpisano od strane: Sylejman Nuredini, sudija

Podpisano od strane: Urs Nufer, EULEX registrar